

TEACHING LEARNING PROCESS

(Semester-IV)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 70

Note : Attempt two questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 15 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION-A

- I. Explain the concept of learning and factors affecting learning.
- II. Elaborate the relationship between Teaching and Learning.

SECTION-B

- III. Define Motivation. Discuss the role of motivation in the Teaching-Learning Process.
- IV. Illustrate the maxims of teaching.

SECTION-C

- V. Write short notes on the following:

(a) Law of readiness.

(b) Law of exercise.

(c) Psychomotor domain of learning.	(d) Law of effect.
(e) Law of primacy.	(f) Law of intensity.
(g) Role of reinforcement in learning.	(h) Define Intelligence
(i) Concept of Intelligence quotient.	(j) Proximal (short term) goals.
(k) Meaning of Motive.	(l) Teaching as an Art.
(m) Teaching as Science.	(n) Intrinsic motivation.
(o) Teaching as profession.	

(2×15=30)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 15 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - A

- I. ਲਰਨਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- II. ਟੀਚਿੰਗ ਅਤੇ ਲਰਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਚਾਣਨਾ ਪਾਓ।

ਭਾਗ - B

- III. ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਟੀਚਿੰਗ-ਲਰਨਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ।

ਭਾਗ - C

- V. ਨਿਮਨ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(a) ਤਤਪਰਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ।	(b) ਕਸਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ।
(c) psychomotor domain of learning.	(d) ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਿਯਮ।
(e) ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ।	(f) ਤੀਬਰਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ।
(g) ਲਰਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ-ਬਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।	(h) ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
(i) ਸੋਚਣ-ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ (I.Q.) ਦਾ ਸੰਕਲਪ।	(j) Proximal (ਖੋੜ-ਚਿਰੇ) ਟੀਚੇ।
(k) ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਅਰਥ।	(l) ਅਧਿਆਪਨ ਕਲਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ।
(m) ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਗਿਆਨ ਵਜੋਂ।	(n) ਅੰਤਰੀਵ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ।
(o) ਅਧਿਆਪਨ-ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ।	

(2+15=30)